

MINISTER ŚRODOWISKA

Maciej Nowicki

Warszawa, dnia 06.05. 2009 r.

DIŚoa-078- 435/2815/09/ar

SEKRETARIAT
MARSZAŁKA SEJMU RP
WIELKIE

0 8. 05. 2009

SPS-023-9113(2)09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Nawiązując do pisma z dnia 21 kwietnia 2009 r., znak SPS-023-9113/09, przekazującego interpelację pana posła Henryka Miłcarza, w sprawie projektów rozporządzeń dotyczących radiokomunikacji amatorskiej, przedstawiam poniższe informacje.

W resorcie środowiska trwają prace nad projektami dwóch rozporządzeń związanych przedmiotowo z eksploatacją instalacji emitujących pola elektromagnetyczne. Projekty te stanowią realizację ustawowego upoważnienia - zawartego w przepisach art. 152 ust. 9 i art. 153 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, zwanej dalej „ustawą – Poś” - do wydania przez Ministra Środowiska odpowiednich aktów wykonawczych. Jeden z projektów określa rodzaje instalacji, które ze względu na emitowanie do środowiska substancji lub energii wymagają zgłoszenia właściwemu organowi ochrony środowiska (wśród tych instalacji wymienione są m.in. instalacje emitujące pola elektromagnetyczne, do których należą radiokomunikacyjne amatorskie stacje nadawcze), drugi natomiast - szczegółowe wymagania dotyczące zakresu danych ujętych w zgłoszeniu instalacji emitujących pola elektromagnetyczne oraz wzór formularza zgłoszenia tych instalacji.

Obowiązek zgłaszania organowi ochrony środowiska instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, wynika z przepisu art. 152 ustawy – Poś.

Zauważyć przy tym należy, że w 2001 r., przyjmując ustawę – Poś, Parlament RP zdecydował (w art. 234), że wszystkie instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz (bez żadnych odstępstw dla amatorskich, radiokomunikacyjnych stacji nadawczych) wymagają

pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych. Po dyskusjach przeprowadzonych w różnych gremiach w kwestii obciążeń związanych z obowiązkiem uzyskania pozwolenia emisyjnego przez podmioty eksploatujące instalacje emitujące pola elektromagnetyczne, w roku 2005, zmieniając ustawę – P.o.ś, zrezygnowano z wydawania pozwoleń emisyjnych dla tych instalacji, na rzecz objęcia ich zgłoszeniami.

Celem dwóch projektowanych rozporządzeń Ministra Środowiska, do których nawiązuje pismo pana posła Henryka Milcarza, nie jest w żadnym wypadku ograniczenie działalności krótkofalowców. Przyjęcie rozporządzeń ma jedynie spowodować zgłoszenie organowi ochrony środowiska m.in. instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiokomunikacyjnych spełniających określone kryteria (których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz), czyli instalacji, dla których, zgodnie z pierwotnym brzmieniem ustawy – Poś, wymagane były pozwolenia na wprowadzanie energii do środowiska.

Odnosnie do obaw wyrażonych w tym piśmie, co do skutków przyjęcia projektowanych rozporządzeń dla użytkowników stacji CB, należy zwrócić uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu z dnia 3 lipca 2007 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz. U. Nr 138 poz. 972), dopuszczalna moc wyjściowa nadajnika wynosi do 4 W, a dla modulacji jednowstęgowej do 12 W szczytowej mocy obwiedni. W rezultacie, bez używania dodatkowych urządzeń wzmacniających, równoważna moc promieniowana izotropowo przez typowe urządzenia CB nie przekracza 15 W. Projektowane rozporządzenia dotyczą natomiast instalacji, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W.

Projekty obydwu rozporządzeń skierowane zostały do konsultacji społecznych, w celu zasięgnięcia opinii zainteresowanych podmiotów, instytucji i organów.

W toku tych konsultacji wpłynęło do resortu środowiska ok. 2000 uwag, wniosków i protestów (pocztą tradycyjną oraz drogą elektroniczną), głównie od przedstawicieli środowiska krótkofalowców. Są to niemal jednobrzmiące pisma, w których wyrażana jest krytyka projektów oraz protest przeciwko obejmowaniu zgłoszeniami źródeł emisji pól elektromagnetycznych jakimi są amatorskie radiokomunikacyjne stacje nadawcze.

Analiza wystąpień wskazuje, że szeroko zakrojona akcja protestacyjna środowiska krótkofalowców może mieć związek z niezrozumieniem intencji wprowadzenia tych regulacji i ich zakresów przedmiotowych. W niektórych wypowiedziach zainteresowanych podmiotów, podobnie jak w piśmie pana posła Henryka Milcarza, podnoszony jest problem wykonywania pomiarów dla tych instalacji. Należy w związku z tym wyraźnie podkreślić, że projekty te nie regulują kwestii pomiarów. Jeden z projektów określa wyłącznie rodzaje instalacji, które podlegają zgłoszeniu organowi ochrony środowiska, drugi natomiast – zakres danych, które powinny być ujęte w zgłoszeniu instalacji emitujących do środowiska pola elektromagnetyczne. W załączniku nr 1 do drugiego z projektów określono jedynie, że wśród informacji, które należy przekazać organowi zgłaszając instalację są:

- sprawozdanie z pomiarów pól elektromagnetycznych, o których mowa w art. 122a ustawy – Poś, o ile takie były wymagane,
- sprawozdanie z pomiarów wykonanych w ciągu ostatnich 5 lat, o ile takie były wymagane.

Z zapisów tych wynika jednoznacznie, że przekazanie sprawozdania z pomiarów powinno nastąpić wyłącznie wtedy, gdy przeprowadzenie odpowiednich pomiarów było wymagane.

Wbrew obawom krótkofalowców rozporządzenia te nie nakładają na nich obowiązków pomiarowych.

Ustaleń, czy dla konkretnej instalacji bądź urządzenia pomiary były wymagane, dokonuje się na podstawie art. 122a ustawy – Poś (obowiązującego od 2005 r.), w którym uregulowana jest sprawa obowiązku prowadzenia pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Przywołany przepis ustawy stanowi, że podmiot prowadzący m.in. urządzenie lub instalację radiokomunikacyjną, radionawigacyjną lub radiolokacyjną, emitującą pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, jest obowiązany do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku:

- 1) bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia,
- 2) każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie.

Szczegółowe zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi są natomiast określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883). Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 122 ustawy – Poś. Zastąpiło ono obowiązujące uprzednio rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalnych poziomów promieniowania, jakie mogą występować w środowisku, oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania (Dz. U. Nr 107, poz. 676), które było poprzedzone wydanym w 1980 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z 1980 r. o podobnym zakresie regulacji. We wszystkich wyżej przywołanych rozporządzeniach określano dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych mogących występować w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności. Poziomy te określano, biorąc pod uwagę możliwe skutki oddziaływania pól elektromagnetycznych na organizm ludzki, ze świadomością całkowitego braku możliwości limitowania czasu przebywania ludności w polach elektromagnetycznych o poziomach dopuszczanych do występowania w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wielkiej częstotliwości o wartościach zbliżonych do obowiązujących w Polsce wprowadziło także dziewięć innych krajów europejskich.

Dyskusja nad możliwymi biologicznymi skutkami oddziaływania pól elektromagnetycznych jest daleka od zakończenia, o czym dobitnie świadczy przyjęta ostаточно uchwała Parlamentu Europejskiego wzywająca kraje członkowskie m.in. do podawania informacji o źródłach pól elektromagnetycznych. W uchwale tej nie wspomina się o odrębnym traktowaniu radioamatorów, co jest w pełni zrozumiałe, ponieważ natura fizyczna pól elektromagnetycznych jest identyczna – niezależnie od tego czy są wytwarzane przez instalacje amatorskie, czy będące elementami sieci radiokomunikacyjnych.

Polska, w przeciwieństwie do wielu innych krajów, ma własny, wypracowany w ciągu wielu lat, system ochrony ludzi i środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Ochrona ta powinna być realizowana w sposób spójny i konsekwentny.

Zezwolenia na używanie radiowych urządzeń nadawczych w amatorskiej służbie radiokomunikacyjnej są wydawane na podstawie przepisów innych niż przepisy ochrony

środowiska. Maksymalne moce nadajników używanych w służbie amatorskiej mogą sięgać nawet kilkuset watów. Dlatego też w otoczeniu anten stacji amatorskich mogą występować pola elektromagnetyczne o bardzo dużych wartościach gęstości mocy, a rozkłady gęstości mocy w otoczeniu tych anten są zależne od wielu czynników. Dodatkowo należy także mieć na uwadze fakt, że stacje amatorskie znajdują się bardzo często w zwykłych budynkach mieszkalnych, pośród gęstej zabudowy mieszkaniowej.

Środowisko krótkofalowców ma niepodważalne zasługi dla rozwoju technik radiokomunikacyjnych. Ministerstwo Środowiska docenia ogromne znaczenie, jakie aktywność tego środowiska ma dla rozwoju świadomości technicznej społeczeństwa. Jednak główną troską organów ochrony środowiska jest zapewnienie takich standardów jakości środowiska, jakie będą gwarantowały właściwy jego stan. Tym samym standardy te muszą być stosowane powszechnie. Przyjęcie projektowanych przepisów ma jedynie spowodować zgłoszenie instalacji emitujących pola elektromagnetyczne właściwemu organowi ochrony środowiska, czyli przekazanie temu organowi danych na temat m.in. lokalizacji, parametrów technicznych instalacji i miejsca występowania pól elektromagnetycznych o określonych prawnie dopuszczalnych wartościach parametrów fizycznych. Jak już wcześniej podkreślono, żaden z projektów nie nakłada na krótkofalowców obowiązków pomiarowych.

Etap konsultacji społecznych, którym poddane zostały projektowane rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia oraz w sprawie wymagań dotyczących zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne*, został zakończony w dniu 10 kwietnia br. Obecnie analizowane są wszystkie wniesione uwagi, sugestie i wnioski. Wynik tych analiz będzie uwzględniony w tekstach projektów, które zostaną przygotowane na dalszym etapie procesu legislacyjnego.

W związku z dużą aktywnością i zainteresowaniem środowiska krótkofalowców przedmiotowymi projektami przewidywane jest także zorganizowanie w MS spotkania z udziałem jego przedstawicieli, poświęconego omówieniu problemów zarysowanych w toku konsultacji społecznych.

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w KPRM

2 podpisane
Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Bernard Błaszczak